No. 3893. 1859

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

DINGSDAG 13 DECEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 12 December.

FRANCISCUS JACOBUS VAN VREE, *door de barmhartigheid Gods en de gunst van den H. Stoel, Bisschop van Haarlem, Huisprelaat van Zijne Heiligheid en Assistent Bisschop bij den Pauselijken Troon, aan de Geestelijkheid en de Geloovigen van ons bisdom zaligheid in den Heer.*

Reeds hebben wij bij een herderlijk schrijven, gegeven op den Feestdag van den H. Bonifacius, u mededeeling gedaan van het oproer in een gedeelte van den Kerkelijken Staat uitgebarsten, van de gevaren welke daardoor den H. Apostolischen Stoel dreigen, en van het verlangen van Zijne Heiligheid den Paus, dat geheel de H. Kerk tot afwending van die gevaren onophoudelijk smeekingen tot den Allerhoogste zoude opzenden. Overeenkomstig daarmede hebben wij toen voorgeschreven, dat zekere gebeden zouden gevoegd worden bij die, welke reeds op vroegere aanschrijving, voor den vrede geschiedden. Sedert, Eerwaarde Medearbeiders en Beminde Geloovigen, hebben wij een tweede stuk van Zijne Heiligheid over dezelfde zaak ontvangen, waarin met nieuwen aandrang de gebeden der Kerk verzocht worden. En aangezien sedert dien tijd ook de vrede, tusschen de oorlogvoerende vorsten eerst slechts voorloopig gemaakt, door nadere overeenkomsten is bevestigd geworden, zoo meenen wij, door eenige wijziging in de voorgeschrevene gebeden, ten tweede male aan de oproeping van den H. Vader gevolg te moeten geven.

Inderdaad, als wij in het bedoelde tweede stuk, van Zijne Heiligheid uitgegaan, lezen, dat zij, die het oproer leiden, „zamenspannen met allen, die den afschuwelijksten oorlog tegen den Paus en tegen de Katholieke Kerk voeren; en die alles aanwenden om, indien het immer mogelijk ware, onze heilige godsdienst en hare heilzame leer uit aller harten uit te roeijen"; dan beseffen wij levendig, dat in deze zaak niet, gelijk dwalenden het opvatten, het Roomsche Hof tegenover eenige oproerlingen, maar geheel de heilige Kerk, met den Paus aan de spits, tegenover den ouden vijand, tegenover de zamenspannende krachten van het rijk der duisternissen staat. Dat, daar ginds gaande is, Eerwaarde Medearbeiders en Beminde Geloovigen, dat is eene verschijning van de werking van het geheim der boosheid, op welks werking de Apostel de Geloovigen reeds opmerkzaam maakte (1), maar dat nog steeds geheim wil blijven en zijnen aard verborgen wil houden. Daarom zeggen zijne werktuigen tot de misleiden en tot hen die zij zoeken te misleiden: Gij zijt Katholiek, dat weet geheel de wereld. En zij willen dit doen opvatten, als werd de afval van het geloof niet bedoeld. Maar de booze, die er tot hier toe nimmer is in kunnen slagen, om de volken van Italië van den Apostolischen Stoel te doen afvallen, heeft hen nu voor een gedeelte tegen den Paus als wereldlijk Vorst in het harnas gejaagd, en spiegelt hun daarbij de valschheid voor, dat dit aan hunne verbinding met den Paus als Opperhoofd der Kerk niet in den weg staat. Maar wat hij voor hen verborgen poogt te houden, en wat velen hunner voorzeker niet inzien, dat is zijne looze berekening van den voortgang zijner plannen, door hetgeen zij in hunne verblindheid doen. De booze, eenmaal de vorst dezer wereld, maar door Jesus Christus onttroond (2), altijd strevende naar het herkrijgen zijner heerschappij, weet, dat die herkrijging onmogelijk is, en dat de Christelijk geworden wereld niet wederom eene Onchristelijke wereld zijn kan, zoo lang Jesus Christus eenen zigtbaren Stadhouder op aarde heeft, in staat om, van den eerbied en het ontzag der alom over de aarde verspreide Kerk omringd, zijne stem met indrukwekkend gezag over geheel de wereld te doen hooren, en zich te doen gelden als het middenpunt, waarheen alles in de Kerk zich wendt en vanwaar alles tot de deelen en [illegible] uitgaat. Daarom heeft de booze, van den beginne af der vestiging des Apostolischen Stoels te Rome, al zijne listen, al zijne krachten bij voorkeur tegen de Pausen gewend. In de martelaarseeuwen waren zij het vooral, die door het in zijne dienst staande heidensche geweld ter dood gebragt werden, zoo dat het gekozen worden tot Bisschop van Rome, nagenoeg gelijk stond met eene voorloopige aankondiging van een nabij zijnden gewelddadigen dood. En schier alle lijden wat der Kerke sedert is gedaan, was onmiddelijk of middelijk gerigt tegen de rots waarop zij is gebouwd. Daar nu door de goddelijke bescherming der Kerk de plannen tot verdelging van den Apostolischen Stoel steeds mislukt zijn, en eeuw in eeuw uit de eene Paus den anderen is opgevolgd, is nevens het verdelgingsplan een plan opgevat, dat wij het plan van verduistering zouden kunnen noemen. „De Paus, zoo heet het in dat plan, de Paus worde, zoo niet op eens, dan toch bij gedeelten van zijnen wereldlijken staat ontzet; hij worde op allerlei wijzen in afhankelijkheid gebragt; de luister die hem omgeeft, worde gedoofd; de alom voelbare invloed dien hij op de groote gebeurtenissen oefent, worde daardoor geknakt en met er tijd weggenomen, dan zal de dag aanbreken op welken zijne geestelijke opperhoofdigheid, met eenen nevel van minachting omhuld, zich niet meer zal kunnen doen gelden, en het zal evenzoo zijn alsof er geen Paus meer op aarde was." Dat is, Eerwaarde Medearbeiders en Beminde Geloovigen, het verfoeijelijke plan, welks verwezenlijking de booze thans weer bijzonder drijft, en waartoe hem helaas! door al te velen, ook zonder zich des bewust te zijn, de hand gereikt wordt.

Nemen wij, op uitnoodiging onzes Opperherders, onze toevlugt tot het gebed, dat is tot God. De Heer zal ons gebed verhooren, Hij zal onze smeeking aannemen. Dan zullen ze beschaamd worden en ten hevigste ontsteld, al die vijanden der H. Kerk. Mogen ze dan ook bekeerd worden en in ootmoedige schaamte opregte boete doen.

Ten aanzien der openbare gebeden, bepalen wij het volgende:

I. Men zal voortgaan met het bidden der Litanie en met de gebeden voor den Paus na de H. Mis, zooals in ons herderlijk schrijven van S. Bonifacius bepaald is, doch opdat het doel des gebeds duidelijk blijke, zullen de gebeden voor den Paus, beginnende met het versikel, aan de Litanie voorafgaan en zal deze met het gewone gebed tot de Allerheiligste Maagd gesloten worde.

II. Onder de H. Mis zullen de Priesters het gebed voor den Paus lezen, als *Oratio imperata*.

III. De commemoratie *pro pace* zal worden weggelaten, en in hare plaats zal men in Vespers en Lof of in een van beiden de commemoratie kunnen houden uit de eerste Vespers van het feest van Petrus Banden.

En zal deze op den eersten Zon- of Feestdag na de ontvangst op de gebruikelijke wijze van den Predikstoel worden afgekondigd.

Gegeven te Sassenheim, den 4 December 1859.

† FRANCISCUS JACOBUS,
Bisschop van Haarlem

Op last van Zijne Hoogwaardigheid,
W. J. VAN GROSSEL,
Secretaris

(1) II Thessal. II, 7. (2) Joan. XII, 31.

Ook de gansche zitting van ll. Zaturdag is door de Tweede Kamer gewijd geworden aan de beraadslaging over de begrooting van *Oorlog* in 't algemeen. Met genoegen ontwaren wij dat van alle zijden der Kamer aan den minister hulde is gebragt over de rondheid en kordaatheid, waarmeê hij de belangen van zijn departement behandelt. Bereid tot gemeen overleg, wil hij alle inlichtingen geven, die men redelijkerwijs van hem kan verlangen; maar aan die verklaring voegt hij toe wat hij alleen eischt: achting van zijn stelsel, waarvan hij geen voetbreed zal afwijken. Het is in den loop van dit jaar van alle zijden gebleken, dat in ons leger ten gevolge van de bezuinigingen der laatste jaren, veel ontbreekt en juist van hetgeen onmisbaar is. De betuigingen van den minister dat hij dat alles wil aanvullen, daarvoor geld behoeft, en voor geene aanvrage van geldmiddelen zal terug deinzen, hebben dien ten gevolge in de Kamer geen kwaad onthaal ontmoet. Integendeel, zij schijnen in goede aarde gevallen te zijn. Altans dit meenen wij voor 's hands uit de beraadslaging te mogen opmaken, 1°. dat de minister om verschillende redenen persoonlijk geacht wordt en aanvankelijk het vertrouwen der Kamer bezit. 2°. Dat het hooge cijfer der begrooting in de Kamer geen bijzonder grooten tegenstand ontmoet. Daarop maakt, in de zitting van Zaturdag, alleenig uitzondering de heer van Akerlaken, die zich bezorgd betoont over de vaart, die de begrooting van oorlog zal kunnen nemen. Nu reeds loopt zij over 11 millioen en ruim 8½ ton. Maar daarbij zal zij niet beperkt blijven. De minister wil nog een millioen uitgeven voor getrokken geweren, die besteld zijn, behalve 'tgeen nog moet besteed worden tot het aanschaffen van getrokken kanonnen, voor den aanleg van nieuwe verdedigingswerken, aankoop van nieuwe paarden, enz. De heer van Akerlaken weet niet waar dat heen gaat, en maakt zich bezorgd, hoe aan deze uitzetting van de begrooting van Oorlog ooit een eind zal kunnen komen. — Wij hebben steeds alle achting gehad voor den heer van Akerlaken, die een buitengemeen opregt en bekwaam man is; maar voor deze zijne bezorgdheid omtrent de verhooging van de begrooting van Oorlog kunnen wij weinig eerbied hebben. Wat wil de heer van Akerlaken? Verlangt hij dat onze soldaten met oude geweren en oude kanonnen tevreden zijn, middelerwijl elke mogendheid zijne troepen voorziet van getrokken geweren en kanonnen? Dan zou hij inmiddels ons leger zoo goed als ongewapend aan de slagting zijner vijanden blootstellen. Hun schietwapens zouden onbruikbaar zijn, en er zou hun niet anders overblijven dan hun toevlugt te nemen tot bajonnet en sabel. In dat geval zou men alle gebruik van lood en kruid en tevens den ganschen geweer- en kanon-winkel kunnen afschaffen. Maar hoe dan onze vestingen beschermd tegen den vijand? Wat de nieuwe verdedigingswerken betreft, wil de heer van Akerlaken, dat sommige gevaarlijke punten van het land onverdedigd blijven en dat de intogt van een toekomstigen vijand in ons land niet worde belemmerd? Wij zijn er zeker van, dat de heer van Akerlaken niets van dit alles wil. Hij zal zoo zeer als iemand de noodzakelijkheid inzien, dat ons leger van getrokken geweren en kanonnen voorzien en ons land beschermd worde door verdedigingswerken, waar zij noodig zijn. Maar dan moet hij ook niet opzien tegen de uitgaven, die de minister daarvoor aanvraagt of later aanvragen zal? Of wil hij dat de minister eenige regimenten afschaft, om daaruit de middelen te vinden tot bestrijding der boven genoemde onkosten? Dat heeft hij niet gezegd. Maar waar moeten dan de sommen van daan komen, die de minister voor genoemde noodzakelijke uitgaven zal behoeven? De heer van Akerlaken heeft daarover niet uitgeweid. Wat wil hij dan? Niemand is er die het weet, en wij betwijfelen 't of hij zelf wel in staat zou zijn te zeggen wat hij wil.

De overige sprekers hebben over 't geld geen bezwaar gemaakt. In vorige jaren liepen aller klagten altijd over het hooge eindcijfer. Maar daar heeft men nu van afgezien; omdat men eindelijk de overtuiging heeft gekregen, dat ons leger aan veel gebrek heeft.

Waarover loopt dan de langdurige algemeene beraadslaging, die nu reeds bijna twee dagen heeft ingenomen? Over de vraag, reeds in ons vorig nommer besproken, of de leger-organizatie al of niet bij de wet zal worden vastgesteld. De minister heeft in de memorie van beantwoording de meening uitgesproken, dat zulke regeling bij de wet tegen de Grondwet strijden zou.

Een incident in deze kwestie is, dat de vorige minister van Oorlog de voordragt van zulke wet had beloofd, en dat het ministerie dit altans door zijn stilzwijgen had goedgekeurd. In allen geval, het ministerie heeft zich niet verzet tegen de belofte van eene wet, die door den tegenwoordigen minister van Oorlog geacht wordt te zijn in strijd met de Grondwet en een inbreuk op de regten des Konings!

Dat beginsel is ll. Zaturdag uitvoerig verdedigd door de heeren van Lijnden en van Hall. De een sprak in 't begin, de ander aan het slot der zitting. Tusschenin had de heer Storm van 's Gravesande, die den minister van Oorlog ondersteunt, zijne vorige rede toegelicht. Allen vonden 1°. bezwaar in de Grondwet; 2°. in de uitvoerbaarheid der zaak en 3°. het doel niet bereikbaar.

Bestrijders van het beginsel waren de heeren van Akerlaken en Dommer van Poldersveldt, die daarenboven overtuigd waren dat de wet met vrucht kon worden voorgedragen.

De heer de Kempenaer hechtte ook geene groote waarde aan het grondwettig bezwaar; maar achtte de wet niet dienstig.

Een middenweg werd aangewezen door den heer van Wintershoven, bijgestaan door den heer de Bieberstein. Beide waren overtuigd dat er geen grondwettig bezwaar bestaat tegen de voordragt van eene organieke legerwet. Zij drongen daarop derhalve aan. Maar zij zagen er daarnaast geen voordeel in, als zij, in 't geval de nieuwe minister in zijn overtuiging mogt volharden, hem daarom lieten vallen. Dat op- en aftreden der ministers van Oorlog achten zij schadelijk. Het is maar al te zeer door de ondervinding gebleken, dat die voortdurende wisseling van ministers voortdurende wisseling van plannen aanbrengt, die niet tot uitvoering komen en weêr afgebroken worden. Het leger heeft behoefte aan vastheid. Zij willen derhalve den minister behouden. Daarin is te minder bezwaar, omdat men langs een anderen weg kan komen tot het doel, dat men zich voorstelt. Zonder voordragt van wet heeft de minister nu reeds in eenige breede trekken de leger-organizatie aangegeven, die hij zal trachten tot stand te brengen. Hij vulle die aanduidingen aan door alle inlichtingen, die hij bij mogelijkheid zal kunnen verzamelen; dan zal de Kamer langzamerhand van zelf komen tot de volledige kennis van de belangen, door den minister voorgedragen, eene overtuiging erlangen, en de begrooting van Oorlog dien ten gevolge vastheid verkrijgen. Deze meening, door den heer van Wintershoven breedvoerig ontvouwd, komt ons zeer aannemelijk voor en geschikt om alle opiniën omtrent het hangende geschil te vereenigen. Wij zijn daarenboven overtuigd dat men zich te veel belooft van eene organieke wet, die volstrekt niet leveren kan, wat men daarvan begeert. Behalve nog, dat wij in geen normalen toestand leven. Wij zijn op dit oogenblik in Europa in een tijdperk van strijd, die zoo wel in revolutiën als in oorlogen, beide moedwillig bereid, elk oogenblik plotseling voor den dag treedt. In zulken toestand is het noodig dat men zich op den oorlog toeruste, om niet bij verrassing te kunnen worden overvallen. Onze legerinrigting heeft dus op dit oogenblik behoeften, die zij niet zou hebben, zoo wij verkeerden in een toestand van gevestigden vrede, zooals wij dien gehad hebben van 1815 tot 1830, en van 1838 tot 1848. Eene organieke wet, op dit oogenblik gemaakt voor de behoeften van den tegenwoordigen tijd, zou onmogelijk eene organieke wet kunnen zijn. Wij geven ook uit dien hoofde de voorkeur aan het denkbeeld van den heer van Wintershoven.

Daarenboven, en 't is op nieuw aangetoond door den heer van Diggelen, dewijl er veel ontbreekt in 't leger, dat moet worden aangeschaft, zijn er vele buitengewone uitgaven te doen, die volkomen vreemd zijn aan elk stelsel van legerorganizatie.

Van daag zal de minister van Oorlog het woord voeren.

Bij de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn ingekomen de navolgende adressen, waarvan verscheidene reeds vroeger vermeld zijn: Van de Kamers van Koophandel en Fabrieken te Groningen, ten geleide van een exemplaar van de uit de provincie Groningen in de maand September jl. aan den Koning ingediende gelijkluidende adressen over den noorderspoorweg, voorzien van een groot aantal onderteekeningen; onderscheiden adressen, strekkende tot aanneming van het ontwerp van wet tot bekrachtiging van eenige artikelen der verleende koncessie voor den aanleg van spoorwegen, als van: de Staten van Groningen, Zeeland en Noord-Brabant; burg. en weth. van Nijmegen; H. G. Hammacher, notaris te Goede in Zeeland; de Gemeenteraden van Dordrecht, Arnhem, Enschedé, Bergen-op-Zoom, Middelburg, Vlissingen, Harlingen, Kampen, Eindhoven, Roosendaal en Nispen, Tilburg, Goor, Horst (in Limburg); Breda, Lochem, Zutphen, Groenlo, 's Heer Arendkerke, Gestel en Blaarthem, Groningen, stad Delden, Venray (Limburg), Veldhoven (Noord-Brabant) en ambt Delden; de Kamers van Koophandel en Fabrieken te Kampen, Nijmegen, Enschedé, Vlissingen, Harlingen, Breda, Arnhem, Middelburg, Goes, Goor, Winschoten, Bergen-op-Zoom, Dordrecht, Eindhoven en Groningen; de gemeente-besturen van Wouw, Bladel en Netelsel, Valkenswaard, Oss, Westerhoven, Mil en St. Hubert, en Grave (Noordbrabant), Delfshaven en Goes; [illegible] kiesbevoegden, wonende te Breda; een aantal [illegible] der gemeenten Harlingen, Enschedé, Middelburg, Wouw, Arnhem, Zutphen, Hulst en Nijmegen; eene spoorweg-kommissie vereenigd door den raad der gemeente Winschoten; het vereenigd spoorweg-komité van Rotterdam en Dordrecht; leden van de te Breda gevestigde vereenigiug ter bevordering van handel en nijverheid; — onderscheidene adressen strekkende tot *verwerping* van het genoemde wetsontwerp, als van: de gemeenteraden van Zaandam, Gorinchen, Amsterdam, Haarlem, Tubbergen, stad Almelo en Leerdam; het spoorweg-komité te Gorinchem; het gekombineerd kollegie van het polderdistrikt Tielerwaard, de Kamers van koophandel en fabrieken te Amsterdam, Gorinchem, Utrecht, Almelo en Haarlem; een aantal inwoners of grondbezitters in verscheidene polders van den Tielerwaard; G. L. Steengracht, grondbezitter in den Tielerwaard; poldermeesters en geërfden te Beerd (Gelderland) en het bestuur van het hoogheemraadsehap te Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe; — adressen tot ondersteuning eener aanvrage om koncessie voor den aanleg van een spoorweg van Scheveningen over 's Gravenhage naar Gouda, als van den gemeenteraad van Gouda, burg. en weth. van 's Gravenhage; de Kamer van koophandel en fabrieken te Gouda en verscheidene ingezetenen van Gouda; — en afschriften van aan den Koning ingediende adressen, omtrent het plan eener doorgraving van Holland op zijn Smalst, als van burg. en weth. van Alkmaar en van Purmerend; en een adres van den gemeenteraad van Sehagen, houdende adhæzie aan dat van Gorinchem.

Zaturdag jl. zijn bij de Eerste Kamer der Staten-Generaal nog ingekomen de navolgende verzoekschriften tot adhaezie aan het wetsontwerp tot bekrachtiging van eenige artikelen der verleende koncessiën voor den aanleg van de noorder- en zuiderspoorwegen van: Ged. Staten der provincie Drenthe; het gemeentebestuur van Vessem en van Waalre (beide in Noordbrabant) den gemeenteraad van Oirschot, van Rotterdam, van Bergeyk (Noord-Brabant), van Oost- en West-Middelbeers (Noord-Brabant); de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Delden; eenige kiesgeregtigden in het kiesdistrikt Dokkum; onderscheidene ingezetenen der gemeenten Veere en Zandijk-binnen, Biervliet en Hoofdplaat (Zeeland), IJzendijke en Waterlandkerkje, Eindhoven en van het eiland Walcheren. —

Tegen het genoemde wets-ontwerp van een aanzienlijk aantal ingezetenen der gemeente Amsterdam; den gemeenteraad van Utrecht, van Hei- en Boeicop, van Schoonrewoerd (Zuidholland); eenige ingezetenen van Twenthe, van de gemeente Woerden en van het hoofdkiesdistrikt Almelo.

Wij ontvangen heden van het komitee ter bevordering der doorgraving van Holland op zijn Smalst een uitvoerige memorie, die ten doel heeft — tegenover het beperkte en eenzijdige gezigtspunt, waarop de Regering, in haar aangeboden wetsontwerp, en de kommissie van Rapporteurs, in haar voorloopig verslag, zich plaatsen — het algemeene belang der doorgraving voor den handel en scheepvaart van Nederland, voor Z. M. zeemagt en voor de Europesche scheepvaart in de Noordzee aan te toonen.

Wij behouden ons voor op deze belangrijke memorie terug te komen.

Z. M. de Koning is gisteren namiddag van het Loo in de rezidentie teruggekeerd.

De heffing van schoolgeld voor openbaar onderwijs, ook in de avondschool, als gemeentebelasting beschouwd wordende, zoo moet de voldoening van dat schoolgeld, in deze provincie, geschieden in handen van den gemeente-ontvanger.

Bij koninklijk besluit van den 5 December 1859, zijn de Statuten van de Utrechtsche Zendings-vereeniging goedgekeurd en die vereeniging als regtspersoon erkend.

De jagt op klein wild, opgenoemd in art. 17 der wet van den 13n Junij 1857 (*Staatsblad* n° 87) zal voor dit jaar in de provincie Zuidholland gesloten worden op Zaturdag, den 31n December a. s., met zonsondergang.

Heden wordt van regeringswege, ten behoeve der Kamers van Koophandel en Fabrieken, vermeld bij § 2 der cirkulaire in de *Staats-Courant* van 29 Junij 1852, verzonden eene gedrukte opgaaf betrekkelijk den handel en de scheepvaart van Groot-Brittanje en Ierland over de maand en de tien maanden geëindigd den 31sten Oktober 1866.

Op den 6den dezer is op 's Rijks werf te Vlissingen de kiel gelegd van het aldaar aan te bouwen schroefstoomschip der 2de klasse *Leeuwaarden*.

Z. Ms fregat met stoomvermogen *de Admiraal van Wassenaer*, onder bevel van den kapitein ter zee R. van Voss, is den 9n dezer naar zee vertrokken ter opvo[lging] zijner bestemming naar Cherbourg, Plymouth en Lissab[on].

Dagelijks gaat een groot aantal onderofficieren, k[o]poraals en manschappen van het leger naar het kolon[iaal] werfdepôt te Harderwijk over, die bij het leger in Ned[erl.] Indië worden overgeplaatst.

De *Augsburger Zeitung* meldt, dat er te Weenen onderhandelingen zijn aangeknoopt voor een echtve[r]bindtenis tusschen den Prins van Oranje en de ve[er]tienjarige prinses Maria Therezia Anna, oudste doch[ter] van den aartshertog Albert, goeverneur-generaal [van] Hongarije en opperbevelhebber van het derde Oost[en]rijksche leger. De aartshertog Albert is een neef [van] den Keizer van Oostenrijk.

EERSTE KAMER.

Zitting van Zaturdag, 10 December.

In deze zitting is mededeeling gedaan dat door de af[dee]lingen benoemd zijn, tot voorzitters, de heeren: Borski, Bl[oem]kenheym, Cost Jordens en van Beek Vollenhoven, tot on[der]voorziters, de heeren: van Heekeren van Wassenaer, [van] Rijckevorsel, van Sasse van Ysselt en van Nispen van [Sevenaer].

nerden.

De kommissiën van Rapporteurs voor de wetsontwerpen [op] inkoop en amortizatie van rentegevende nationale schuld, wijziging van hoofdstuk III der Staatsbegrooting voor 1858, wijziging van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting voor 1858, verhooging van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting voor 1[859], hebben daaromtrent hare verslagen uitgebragt. De Kamer [zal] die wetsontwerpen in behandeling nemen op Maandag [...] des namiddags ten 2½ ure.

In deze zitting is van de Tweede Kamer ingekomen ho[ofd]stuk IX B der Staatsbegrooting voor 1860. (*Departement [van] Financiën*).

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag 10 December.

In deze zitting zijn de beraadslagingen over hoofdstu[k] (*Departement van Oorlog*) der Staatsbegrooting voor [...] voortgezet.

Het woord werd gevoerd door de HH. van Lynden, [...] Wintershoven, de Bieberstein, van Akerlaken, de Kempen[aer], Storm van 's Gravesande, Dommer van Poldersveldt, [...] van Soeterwoude, van Hall en van Diggelen.

De Kamer heeft daarop bepaald, dat de beraadslagingen [over] de begrootingwetten op Maandag zullen voortgezet worden.

's HERTOGENBOSCH, 9 Dec. Heden zijn al[hier] aanbesteed de volgende provinciale werken: 1°. [...] gereed maken en begrinden van den weg van Oos[ter]hout over 's Gravenmoer naar Waspik, aangenom[en] door den heer D. Volker te Dordrecht, voor ƒ55,[...]

ASSEN, 9 Dec. De gedep. Staten dezer provin[cie] hebben besloten een adres aan de Eerste Kamer [der] Staten-generaal in te dienen, met verzoek, om het a[an]hangig wetsontwerp betrekkelijk de spoorwegen te [be]krachtigen. Ook bij de ingezetenen cirkuleert een [der]gelijk adres aan de Eerste Kamer.

HELMOND, 8 Dec. In het nabij gelegene dorp Nu[enen] heeft de firma A. Vos en Zonen eene fabriek van tor[en]uurwerken opgerigt, welke door deskundigen met [be]langstelling wordt bezocht. Wie prijs stelt op het [be]vorderen van vaderlandsche nijverheid zal voorz[eker] gaarne deze onderneming begunstigen, welke in [...] opzigten met grootere fabrieken kan wedijveren.

HILVERSUM, 10 Dec. Dezer dagen ontving[en] Diakenen der Herv. Gemeente alhier, uit handen [van] den heer H. J. Smidt, R. K. pastoor, eene som [van] ƒ300, namens de kinderen van wijlen mevrouw [de] wed. A. M. A. Sinkel, geboren Ten Brink. — O[ok] de R. K. Gemeente werd zeer ruim door genoem[de] personen bedacht.

ALKMAAR, 11 Dec. Alhier is reeds door velen [een] adres aan de Eerste Kamer geteekend, strekkende [om] verwerping te verzoeken van de spoorweg-voordragt [der] regering.

— 10 Dec. Ter kaasmarkt van gisteren zijn [aan]gevoerd: 275 stapels kaas, wegende te zamen 60,[...] Ned. ℔. De prijs was: kleine kaas ƒ32,25, komm[ijne] ƒ 32,50, middelbare ƒ 33,50, per 50 Ned. ℔.

De graanprijzen waren als volgt: Tarwe ƒ 9; R[ogge] ƒ 7,37½; Gerst ƒ 6,25; Chevalier ƒ 7; Haver ƒ 4[...] Paardenboonen ƒ6,75; Bruine dito ƒ10; Groene e[rw]ten ƒ 17; Graauwe dito ƒ 17; Vale dito ƒ 14; Ka[na]riezaad ƒ 11,30.

HOORN, 10 Dec. Hoogste graanprijzen. T[arwe] ƒ 8,75; Rogge ƒ 7,50; Gerst ƒ6; Haver ƒ 4,75; [Paar]denboonen ƒ7,25; Bruine dito ƒ10; Witte dito ƒ[...] Graauwe Erwten ƒ 15; Vale dito ƒ13,50; Groen[e ...] ƒ 15; Witte (groote) dito ƒ 10; Kanariezaad ƒ [...]

Boter per Ned. ℔ ƒ 1,15. Kippen à ƒ 1; Kip[eieren] a ƒ 4 per 100 stuks. Eenden à ƒ 0,40.

LEIDEN, 9 en 10 Dec. Boter: 1ste kwal. ƒ [...] ƒ 1,15; 2de kwal. ƒ 0,82½ a ƒ 0,97½ per [...]

LEEUWARDEN, 10 Dec. Ter veemarkt [...] aangevoerd 370 runderen, 127 varkens en [...] schap[en]. Het aangevoerde ging, over het geheel, vlug, v[...]

[la]nd. Vette koeijen zijn gedaan tot *f* 230, melke dito [to]t *f* 160, vare dito tot *f* 145, kalf dito tot *f* 180, vette [k]alveren tot *f* 44, dito varkens tot *f* 140, dito biggen [to]t *f* 75, dito schapen tot *f* 35.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

LONDEN, 12 Dec. De *Times* meldt, dat de artil[le]rie, te Woolwich in bezetting, van 14 tot 16 brigaden [za]l worden versterkt. Er zullen twee extra-batterijen [w]orden opgerigt.

De benoeming van lord Wodehouse tot tweeden gevol[m]agtigde op het Kongres wordt bevestigd.

TOURS, 11 Dec. Angelina Lemoine is vrijgespro[k]en. De Jury heeft voor de moeder verzachtende om[st]andigheden aangenomen; zij is tot 20 jaren dwang[a]rbeid veroordeeld.

[B]UITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 Dec. Graaf Walewsky heeft heden van [1] tot 5 ure de gewone receptie voor het korps diplo[m]atiek gehouden. De talrijke vergadering leverde het [b]ewijs der zorg, welke den Europeschen kabinetten door [d]e tegenwoordige omstandigheden wordt ingeboezemd. De minister verklaarde, op eene daarover gedane vraag, [d]at de voorloopige onderhandelingen nopens het Kon[g]res haar einde naderden, wijl alleen uit Rome en Napels [d]e toetreding nog verwacht werd, welke hij spoedig geloofde [t]e zullen ontvangen. Alle goevernementen moeten in [h]unne antwoorden zich met den geest van bevrediging [b]ezield toonen, welken Frankrijk bij het Kongres wenscht [t]e zien voorzitten.

— Er zijn verscheidene onrustbarende geruchten ver[s]preid zoowel wat de betrekkingen tusschen Frankrijk [e]n Engeland betreft, als Ruslands en Pruissens politiek [t]en aanzien van Italië. Eenerzijds zeide men dat de [k]abinetten te Londen en te Parijs 't volstrekt niet eens [w]aren nopens de algemeene beginselen hunner hande[li]ng op het Kongres, 'tgeen tusschen beiden tot leven[d]ige en moeijelijke onderhandelingen aanleiding gaf. Anderzijds beweerde men dat de hoven te St. Petersburg [e]n Berlijn er niet alleen niet in bewilligden dat de be[r]aadslagingen van het Kongres uitsluitend van raadge[v]enden aard zouden zijn, maar dat zij, ondanks Enge[l]ands verzet, wilden dat de door die vereeniging te nemen [b]esluiten, zelfs door geweld moesten worden uitgevoerd. [V]erders, dat in dien zin aan het kabinet van St. James [do]or beide mogendheden een nota was gezonden.

Die geruchten worden intusschen door verscheidene [b]laden gelogenstraft.

Overigens wat de toetredingen tot het Kongres aan[g]aat, wordt de draling van het goevernement der Beide [S]iciliën en dat van Rome toegeschreven aan een op[o]nthoud der van wege Oostenrijk gedane uitnoodiging. Het blijkt althans uit een telegram van Turijn ontvan[g]en, dat de Weener brieven er verscheidene dagen later [d]an die van Frankrijk zijn ontvangen.

— Eenige vrienden van den heer de Lamartine heb[b]en hem aangeboden ten zijnen voordeele de inschrij[v]ing te heropenen, welke onlangs betrekkelijk zeer [w]einig heeft opgeleverd. Zij willen hem op die wijze een jaarlijksch inkomen bezorgen, en meenen dat daarin [h]unne verwachting niet zoo bitter zal teleurgesteld [w]orden als weleer plaats had. Zij hebben door voorbeelden [a]angetoond, dat zoo iets met het beste gevolg meer [w]as beproefd. Onder anderen wezen zij op Daniel O'Connell, wien het arme Ierland, door vrijwillige bij[d]ragen, een ontzaggelijk inkomen verschafte.

Hierbij merkt een berigtgever op, dat de godsdienst[ij]ver voor den verdediger van het Katholiek belang [ee]ne dankbaarheid en wonderen van opoffering te weeg [b]rengt, waarvan het ongeloof niet het minste besef heeft. Hij vreest dus dat die poging om den revolutieheld [d]e Lamartine te ondersteunen, andermaal schipbreuk [za]l lijden. wat zeker het geval niet zoude zijn, begroette [m]en in hem alleen den grooten Katholieken dichter.

— Voor het hof van assises te Tours stonden Donder[da]g teregt Mme. Lemoine en hare ongehuwde dochter, [b]eiden beschuldigd van in den nacht van 29 op 30 Julij [v]ermoord te hebben een kind, waarvan de laatste be[v]allen was. Hetgeen deze misdaad te afschuwelijker [m]aakt, is dat het kind in het vuur geworpen en [v]erbrand werd. De moeder verklaarde voor den regter [v]an instruktie, dat hare dochter het slagtoffer van ge[w]eld geweest was en dat zij, om hare eer te redden, [g]emeend had deze zaak zooveel mogelijk geheim te [m]oeten houden; dat zij, aan de zwangerschap van [h]are dochter niet geloofd hebbende, door hare beval[ling] verrast was en dat het kind, ten gevolge van eene ontijdige verlossing, dood ter wereld gekomen was; [illegible] besloten had het lijkje te verbranden, [illegible] sporen van het gebeurde uit den weg te [ruimen]. [illegible] deze verklaring staat die der dochter, [illegible] beleden heeft, dat zij gedurende langen tijd een [illegible] omgang had gehad met een bediende, zekeren [illegible]

Jean Fetis, en wel met het doel om later met hem te trouwen en dat hare moeder lang te voren hare zwangerschap had kennis gedragen. Men ziet met gespannen verwachting den afloop van deze treurige zaak te gemoet.

— De *Patrie* meldt, dat Mohammed-ben-Katih, minister van Buitenlandsche Zaken van den Keizer van Marokko, na door den vice-admiraal Romain Desfossés verwittigd te zijn geworden dat het schip *Saint-Louis* door een fort aan den ingang der rivier bij Tetuan beschoten was, op voldoende wijze den kommandant der forten aan die rivier deswege berispt en bepaalde orders gegeven heeft, dat zulk eene vergissing, als die ten aanzien van de *Saint Louis* gepleegd, niet meer plaats hebbe.

— Over Madrid is de volgende dépêche ontvangen uit het kamp van Elottro van 4 December:

»De vijand heeft dezen morgen met verwoedheid onze redoutes aangevallen, doch werd krachtdadig door het garnizoen teruggeslagen; de vijand trok terug naar de vallei, die door deze redoutes bestreken wordt, doch keerde later ten getale van 10,000 man terug. Het tweede legerkorps, dat de dienst van voorhoede waarnam, viel den vijand aan en sloeg hem terug. De Mooren verloren 300 man aan dooden en ongeveer 1000 gekwetsten. Van de Spanjaarden werden 30 officieren en 280 soldaten gekwetst en 40 gedood."

—Men schrijft uit diezelfde stad dat het aldaar zeer koud is en sterk vriest.

Volgens een gebruik, dat sinds eeuwen bij de Spaansche vorsten-familiën wordt gevolgd, bezoekt de Koningin, in haren staat van blijde verwachting, eene menigte kerken. Zij eindigt de reeks van vrome bezoeken bij de nadering van het beslissende oogenblik, door eene statie in de kapel van haar eigen paleis.

ENGELAND.

LONDEN, 11 Dec. De *Times* heeft uit St Petersburg een brief ontvangen, waarin gemeld wordt dat de Keizer van China aan de Russen, die zich onlangs aan den oever der Amur hebben gevestigd, van welken oever de Keizer nooit afstand heeft gedaan, bevolen had dat grondgebied te ontruimen. Middelerwijl zou de Russische ambassade in het paleis, dat zij bewoont, opgesloten zijn. Ondanks het gezag van den *Times* wordt aan dat berigt getwijfeld.

— De *Observer* zegt dat Engeland op het Kongres vertegenwoordigd zal worden door lord Cowley en lord Wodehouse.

De *Sunday Times* zegt dat de regering voornemens is aan het Parlement een krediet aan te vragen van £ 12,000,000, ten behoeve van den permanenten verdedigingstoestand des lands.

— Kardinaal Wiseman, wiens ongesteldheid algemeene bezorgdheid gegeven had, heeft Londen verlaten en zal weldra te Rome aankomen. Bij zijn vertrek ontving hij de schoonste bewijzen der verknochtheid van Engelands Katholieken, en een berigtgever zegt, dat het voorzeker den aartsbisschop eene aangename taak zal zijn den H. Vader in te lichten nopens de *meetings*, welke in Engeland en Ierland als met den dag aangroeijende, de krachtigste kenteekenen zijn van het katholiek leven.

— Namen tot heden alleen de gegoeden aan het vormen van schutterijen deel, ook de werkende klasse sluit er zich thans aan. De vereeniging tot bevordering der handwerksnijverheid heeft reeds een korps van 800 man en de groote brouwerij van Hanbury en C°. een ander van 100 man uitgerust.

De leden der firma Truman Hanbury en Buxton hebben eergisteren besloten een korps van honderd vrijwilligers uit hun kantoor-personeel op te rigten Vijf-en-negentig der bedienden hebben dadelijk het voorbeeld van den hoofd-ambtenaar gevolgd en zich als vrijwilligers aangemeld. De kosten der firma zullen ongeveer £ 700 (*f* 8400) beloopen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 9 Dec. In de keizerlijke familie heerscht veel verschil van gevoelen. 's Keizers oudste broeder, Aartshertog Max, is met zijne gemalin, prinses Charlotte van België, voor twee jaren naar Brazilië gereisd. 's Keizers neef, Aartshertog Albert, wil zijn ontslag nemen als stadhouder van Hongarije. Men zegt dat generaal Benedeck zijn opvolger zal zijn, wijl de Regering besloten heeft de Hongaren, die zich onrustig toonen, streng te behandelen. Aartshertogin Sophia is te Praag ongesteld. Het gemis aan eensgezindheid in de familie moet hiervan de oorzaak zijn en deze draagt tevens bij om Oostenrijks ongunstigen toestand te verergeren. Een minister, als graaf Rechberg, past volstrekt niet aan het hoofd van een vrijgevig ministerie. De gemoederen zijn hier zeer gedrukt.

Dit berigt werd aan eene Oostenrijk blijkbaar vijandige bron ontleend.

— Een blad alhier had een Oostenrijksch vorst als kandidaat aangewezen voor een te vormen Staat in Midden-Italië. De regering heeft het hierover eene strenge waarschuwing gezonden wegens gebrek aan den eerbied, der keizerlijke familie verschuldigd, en het uiten eener meening in strijd met de bepalingen van Villafranca.

BERLIJN, 8 Dec. De beweging ten gunste van het zeeregt in oorlogstijd neemt toe. Niet alleen in de Hansesteden, maar ook te Stettin stellen de scheepsreeders eene verklaring op gelijk aan die, welke te Bremen gedaan is. Reeds vroeger had onze Regering zich met die zaak onledig gehouden en men beweert, dat het haar voornemen is, die bij het Kongres op het tapijt te brengen.

— Bij de Oostenrijksche uitnoodigings-brieven aan de des betreffende mogendheden om deel aan het Kongres te nemen, is een dépêche gevoegd, waarin, uit het Oostenrijksche gezigtspunt, de roeping en het doel dier door de kabinetten van Weenen en de Tuileriën uitgelokte vereeniging wordt aangegeven. In de *Dresdener Courant* vindt men een overzigt dier dépêche, waarin de noodzakelijkheid wordt betoogd, dat behalve de bereids genoodigd elf mogendheden ook de hertogen van Toskane, Parma en Modena er op vertegenwoordigd worden, »zoodra hunne landen tot een normalen toestand zijn teruggekeerd, die hun volkomen onafhankelijkheid waarborgt;" daarmede bedoelt de graaf von Reichberg waarschijnlijk, nadat tot de herstelling dier vorsten zal besloten zijn." Volgens het genoemde blad zou Oostenrijk die herstelling voorstellen als het hoofddoel, dat het Kongres wenscht te bereiken.

ITALIË.

ROME, 3 Dec. De bekende geestelijke schrijver Michon heeft de onbeschaamdheid gehad een zijner werken aan kardinaal Andrea op te dragen. Deze, geenszins ingenomen met die hulde, heeft een brief aan de *Civilta Cattolica* gerigt, waarin hij mededeelt dat het werk van dien heer: »Het staatkundig en godsdienstig Italië", gevolgd door »Het Pausdom te Jeruzalem", zonder zijne voorkennis hem toegewijd zijnde, hij die opdragt laakt en verwerpt.

— De archivarius, pater Theiner, begon de nog onbekende dokumenten van het geheime archief, nopens de vroegere geschiedenis der Katholieke Kerk in Rusland, uit te geven. In de koninklijke boekverzameling te Napels zijn daartoe zeer kostbare bouwstoffen gevonden. Onder vele belangrijke papieren heeft men er ook eene korrespondentie tusschen den Paus en Peter den Groote gevonden, welke bewijst dat de laatste der Katholieke Kerk niet ongunstig gezind was.

TURIJN, 6 Dec. Het ontslag van Garibaldi heeft ten gevolge gehad dat velen onder zijne benden oproerig geworden zijn en hun vaandel verlaten hebben. Hierbij wordt opgemerkt, dat door dit gedrag is getoond, hoe geenszins de liefde voor Italië's onafhankelijkheid, maar wel zekere gehechtheid aan den hoofdman die scharen bijeen hield. Generaal Fanti heeft zich gedwongen gezien een dagorder uit te vaardigen om de dezerteurs, mogten ze terugkeeren, niet meer in dienst te nemen.

— Een korrespondent meldt dat men in Midden-Italië den ouden staat van zaken meer en meer terug verlangt. De revolutionnaire regeringen hebben zulke fraaije proeven geleverd, dat men haar hoe eer hoe liever wil zien aftreden. Vooral in Toskane nemen de aanhangers van den groothertog dagelijks in getal toe, en beschikten de heeren Ricasoli en Buoncompagni te Florence niet over de gewapende magt, zeer waarschijnlijk bevonden zij zich niet meer in het paleis der wettige vorsten. Het bewind weet dit zeer wel en vreest vooral de landlieden, wat sterk uitkomt in eene cirkulaire van den heer Ricasoli, minister van Binnenlandsche Zaken, aan de overheden in de provinciën. Hij dringt daarin aan op de grootste voorzigtigheid ten einde eene botsing tusschen de buitenlieden en stedelingen te voorkomen. De minister ziet in dat zoo iets wel eens ten schade van het ingedrongen gezag kon uitloopen.

— Het officiële blad van Toskane behelst de voorwaarden der overeenkomst welke tusschen de vertegenwoordigers van Sardinië en die van Midden-Italië, betreffende het regentschap van den heer Buoncompagni is vastgesteld. Krachtens die overeenkomst zou dien heer den titel aannemen van goeverneur van het Midden-Italiaansche bondgenootschap; doch zijne funktiën zouden zich eeniglijk beperken bij de handhaving der vriendschappelijke betrekkingen tusschen de Midden-Italiaansche provinciën en de regering van Viktor Emmanuel. Hij heeft geen bevelen te geven aan den opperbevelhebber der troepen van dien Bond, en deelt hem slechts die mede, welke de militaire zaken der vereenigde provinciën betreffen. Hij zal het bestuur hebben over de gezamenlijke diplomatieke onderhandelingen, evenwel onder het voorbehoud, dat dit met den wil en de goedkeuring zij der bijzondere goevernementen, die voortdurend door middel van regtstreeksche agenten met de vreemde regeringen in betrekking zullen zijn. Aangezien al deze wijzigingen en voorwaarden kan het

Regentschap van den heer Buoncompagni, bijna wat het hoofddoel, de eenheid van Midden-Italië, betreft, als mislukt worden beschouwd.

STADSNIEUWS.

240ste Staats-Loterij. (Prijzen van *f* 1000 en daarboven.) 4de Klasse, 1ste Lijst: N° 17613 *f* 25,000, N° 329 *f* 1500.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 12 December.

BEVALLEN (8 Dec.): A. C. E. Zuyderhoff, geb. van Musschenbroek, Z. - J. Dunnewold, geb. Valkenburg, Z. - S. P. H. de Wilde, geb. Dik, D. - H. B. Meyjes, geb. Diets, D. — (9 Dec.): C. Beukers, geb. Spijker, D.

OVERLEDEN (7 Dec.): H. H. F. Peters, 26 j. - J. F. Klijn, 46 j. - W. A. Bissehop, 60 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	10 DEC.	4½ u. a	gebl.
Amsterdam, Thesaurie . 5 pCt.			
Nederl. Bank 4			
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.	62	62¼	62$\frac{3}{16}$
Dito Dito . 3 ″	74⅜	74½	74⅜
Dito Dito . 4 ″	96⅛	96¼	96¼
Amortis. Syndik. . 3½ ″	91¾		
Aand. Handel-Maatsch. ″	124¾		
Oost-Ind. Leening . 4 ″	95		
Aand. Holl. Spoorweg.			
Leening idem 4½ pCt.			
Aand. Rijn-Spoorweg 4½ ″			
Maatschappij van Weld. 4 ″			
België, Cert. Adm. B. bk. 2½ ″			
Dito bij *Rothschild* . 2½ ″	52⅛		
Frankrijk, Certifikaten . 3 ″			
Spanje, Obligatiën . 1½ ″	32$\frac{7}{16}$	32$\frac{9}{16}$	32$\frac{7}{16}$
Dito . 3 ″			
Dito Binnenl. . 3 ″	41$\frac{15}{16}$	42⅛	41$\frac{15}{16}$
Amortisable Schuld			
Bewijzen Coupon			
Crediet Instel. bij *Prost & C°*.			
Portugal, Obligatiën . 3 pCt.	43¾		
Dito 1856/1857 . 3 ″	42$\frac{3}{16}$	42¼	42$\frac{3}{16}$
Dito Uitgestelde			
Rusl., Obl. bij *Hope en C°*. 5 pCt.	103⅞	104	
Dito bij idem 1828/1829 5 ″	102¼		
Cert. bij idem 1831/1833 5 ″	84¾	84⅞	
Dito bij idem 1840 . 4 ″			
Dito bij *Stieglitz* . 4 ″	80⅝		
Dito Nieuwe . 4 ″			
Dito 5de Serie . 5 ″	90⅝	90¾	90⅝
Dito 1855, 6de Serie . 5 ″	99⅞	100	99⅞
Dito adm. te Hamburg 5 ″			
Dito dito te Londen . 5 ″			
Dito dito dito . 4½ ″	96		
Inschrijving in Assignat. 6 ″			
Certifikaten van dito . 6 ″	62		
Spoorweg Aktiën . 5 ″			
Polen, Aand. 1835, fl. 500 *f*			
Obligatiën . 4 pCt.	78¾		
Pruissen, Obligatiën . 5 ″	102½		
Aandeelen 1854 . 3½ ″			
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.* 5 ″			
Dito dito . 4 ″			
Dito Metalliek . 5 ″	55	55¼	55
Dito Rente Amsterdam 5 ″	74⅛		
Dito Nationale 1854 . 5 ″	59	59$\frac{5}{16}$	59
Dito dito . 2½ ″	29¼	29$\frac{5}{16}$	29¼
Weener Bank-Aktiën . *f*	845	847	
Dito Aand. fl. 250, 1839 . ″			
dito dito fl. 250, 1854 4 pCt.			
Beijeren, Spoorweg Aandeelen	54		
Napels, Cert. bij *Lam. en B.* 5 ″			
Dito bij *Rothschild* . 5 ″			
Denemarken, Oblig. te Lond. 5 ″	98⅜		
Dito . 3 ″			
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100 5 ″	99⅜		
Dito 1829 van £ 100 . 5 ″			
Dito 1843 £ 100 . 5 ″	99⅛		
Dito 1852 . 4½ ″			
Dito 1858 . 4½ ″			
Sardinië . 5 ″			
Peru, Geldl. 1854 . 4½ ″			
Dito te Parijs			
Ecuador, Oblig. 1855 . 1 ″	12¾	12$\frac{15}{16}$	
Venezuela dito 6 pCt. thans 3 ″	27		
Dito Uitgestelde . 1 ″	14$\frac{1}{16}$	14⅛	
Grenada, Obligatiën . 4 ″	16¼		
Dito Uitgestelde			
Mexiko dito . 3 ″			
Nrd-Amer., Obl. *Hope en C.*, Lt. A.	96		
Dito dito B.	100½		
Dito bij *Rothschild* . 6 pCt.			
Amerik. Bank-Aktiën			
Illinois Spoorweg-Aandeelen			
Dito Oblig. Constr. Bons. 7 pCt.	80⅞	81	
Louisiana . 5 ″			
Grieken. Obl. Geldl. 1825 5 ″	2⅞		

Handel-Maatschappij kontant —; dito Leening 1858 5 pCt. —; Russische Spoorweg volgefourneerde 220¾, 24½ ; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope 3 pCt. —; 3 pCt. Russen 56$\frac{1}{16}$.

Binnenlandsche fondsen waren eenigzins in vastere stemming. Buitenlandsche algemeen flaauwer, ofschoon de handel [illegible] ... *Geld*: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3½ pCt., Diskonto [illegible]

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 12 December tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 62½; Aand. Handel-Maatsch. 125, Spanje, Binnenl. 3 pc. 42$\frac{3}{16}$; Rusl. Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 104, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de-serie 99$\frac{15}{16}$, 5 pc. Oostenrijk, Met. 5 pc. 55½, dito 2½ pc. 29$\frac{7}{16}$, dito Rente Amst. 5 pc. —, dito Nationale 1854 5 pc. 59½.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	*f* 55$\frac{7}{16}$	2/m. Livorno	*f* 38¼
Zigt ″	″ 55$\frac{13}{16}$	″ Napels	″ 78½
2/m. Bordeaux	″ 55	3/m. Petersburg	″ 168
½/m. ″	″ 55⅜	6/w. Weenen	″ 91½
3/m. Madrid	″ 240	″ Augsburg	″ 99
″ Cadix	″ 242	″ Frankfort	″ 99¾
″ Sevillië	″ 239	2/m. Hamburg	″ 35
″ Bilbao	″ 239	Zigt ″	″ 35$\frac{5}{16}$
″ Lissabon	″ 40⅜	2/m. Londen	″ 11.60
″ Porto	″ 40¼	Zigt ″	″ 11.65
2/m. Genua	″ 45½	Rotterdam	″ ½

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 10 Dec. Rente kont. 4½ pc. —.—, in likw. 3 pc. 70.—; Credit mobilier 836,25; Fr.-Oost. Spoorw. 570.—; Russ. Spoorw.-Aktiën —.—; Spanje 1½ pc. —; 3 pc. 43¼; Passive —; Cred. Spanje —.—; Rom. Leening —.

MADRID, 9 Dec. Spanje 3 pc. 44.30; 1½ pc. 34.10.

LONDEN, 10 Dec. Cons. 95¾ a ⅞; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 22¼ a ½; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. — a —; id. werkelijke — a —; 5 pc. Venez. 28½ a 29; 2¼ pc. id. 14½ a 15; 5 pc. Port. — a —; 3 pc. Spanje 45 a 45½; 1½ pc. id. 33½ a ⅝; Coupons — a —; Passive — a —; 4½ pc. Russen — a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares — a —; id. 7 pc. Oblig. 60 a 61; Sardinië — a —; Ecuador — a —.

WEENEN, 10 Dec. Met. 5 pc. 73.80; 2½ pc. —.—; Nat. 79.60; Loten 1854 4 pc. 113; Bank-Aktiën 903; Noord-Baan-akt. —.—; Oostenr. Cred. Loten —; Cred. Anst. 210.60; O.-Fr. Spoorw.-akt. 279.70; Lomb. Venetiaans. —.—; Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 12.37½; Parijs —.—; Frankt. 24½; Amst. —.—; Goud 24; Zilver —.

BERLIJN, 10 Dec. Metalliek 5 pc. 58½; Nationale 63¼; Stiegl. 5de serie 95½; 6de id. 105; Rusland 5 pc. —; Nieuwe 3 pc. 64¾; Pruiss. Staats. 4½ pc. 104¾; id. Nieuwe 5 pc. —; Fr. Oost. Spoorw. 148½; Credit 83; Wissel op Londen 3/m. 6 st. 6.17½; Parijs —; Hamburg —; Amst. zigt 141⅞; 2/m. 141⅜; Weenen 81½; Petersburg 97¼.

FRANKFORT, 10 Dec. Metalliek 5 pc. 56¼; Nation. 61½; Cred. Akt. 193¾; Spanje 3 pc. 42⅜; 1½ pc. 32; Bankakt. 844; Wissel op Londen —; Weenen 93⅛; Parijs —; Diskonto —.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 9 Dec.

Van Rogge verkocht: 118 ℔ n. Archangel *f* 187; 125, 127 ℔ Galatz *f* 210, 216.

ROTTERDAM, 10 Dec. Tarwe: 148/2 ℔ Libau *f* 205.— Gerst: 130/2 ℔ Koersche *f* 181; per 1950 Ned. ℔ Rijn *f* 200.

SCHIEDAM, 10 Dec. Rogge. Verkocht: 147/2 ℔ Libau *f* 200 6/w., 201 3/m. — Moutwijn *f* 13.—; Jenever *f* 18,50; Amst. Proef *f* 19,75 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,30 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 10 Dec. Twenthe (st.), Hull.

HELVOET, 10 Dec. Van der Hoff, Whampoa, Batavia.

BRIELLE, 11 Dec. Prins van Oranje (st.), Duinkerken.

UITGEZEILD.

TEXEL, 10 Dec. Hazewinkel, Juffer Grietje, Livorno.

HELVOET, 11 Dec. Hazewinkel, Veendam, Triëst.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 12 December, in lading naar:

Keulen.	H. J. Wilson, Cöln N°. 20.
Keulen.	F. W. Meeuwsen, Emma.
Mannheim.	J. M. Kimpel, Harmonie.
Frankfort.	J. W. Timmerman, Frankfort N°. 2.
Maintz.	G. Reidhert, Maintz N°. 4.

AMSTERDAM, 6 December, vertrokken naar:

Mannheim.	N. Schneckenberger, Adolf Sander.
Franckfort.	H. Attenbrunn, Amsterdam en Weenen.
Dusseldorp.	G. Elbers, Dankbaarheid.
Mannheim.	Van der Pol, Europa.
Frankfort.	C. Ische**t, Fortuna.
Duisburg.	W. Broenen, Vrouw Geertruida.
Dusseldorp.	G. Koene, Niederrhein N°. 10.
Keulen.	F. Wemmers, Cöln N°. 17.

Rijnhoogte: ARNHEM, 9 Dec. 23 p. 6 duim. KEULEN, 11 ″ 8 vt. 11 ″

Voor de *ongelukkige Weduwe* *f* 2.50. Van N. N. *f* 1.00.

Advertentiën.

Men vraagt in een Huisgezin alhier, tegen [Fe]bruarij of Mei e. k.: Eene **Jufvrouw** van de R. C. Godsdienst, om aan drie jeugdige Kin[d]eren, van 's morgens 9 tot 4 ure na den midda[g] **grondig Onderwijs** te geven in de Hollandsche en Fransche taal, en wat verder tot de beginselen eener beschaafde opvoeding behoort. Adres *franco* onder le[tter] A. Z., aan het Bureau van deze Courant. (20..)

(2095) Eene fatsoenlijke **burger Dochter**, R. [C.] Godsdienst, oud 33 jaren, zag zich gaarne geplaatst als **JUFVROUW VAN GEZELSCHAP** of **HUIS-HOUDSTER**, ook zoude zij niet ongenegen zijn [met] eene Familie naar buitenslands te gaan. Adres met *fr[anco]* brieven onder letter A. B. bij den Boekhandelaar [...] VAN SPANJE, te Axel (Zeeland).

Fabriek van Toren-Uurwerken

VAN

A. VOS EN ZONEN,

te NUNEN bij HELMOND.

Door de goedkoope levenswijze in deze landstreek zijn aan bovengenoemde Fabrijk, tot zeer voordeelige prijzen te bekomen, eenige reeds voorhanden afgewerkte **Uurwerken**, als:

Acht dagen werken, heel en half uur voluitslaande, met koperen raderen, pinnengang of schakelrad naar verkiezing, voor den geringen prijs van . . *f* 275.00

Vierentwintig uren werken, heel uur voluit en half uur één slag slaande, met koperen raderen, pinnengang of schakelrad naar verkiezing, voor . . . . *f* 175.00

Vierentwintig uren werken, heel uur voluit en half één slag slaande, met ijzeren raderen, met pinnengang of schakelrad, kleiner formaat, bijzonder geschikt voor Kloosters, Liefdehuizen, enz. voor . . . *f* 125.00

NB. De plaatsing en het leveren van Wijzers, W[ij]zerplaten, enz. kan tevens door ons zeer goedkoop gedaan worden, terwijl omtrent onze soliditeit informatiën kunnen genomen worden bij de Eerw. Heeren Geestelijken en den Edel Achtb. Heer Burgemeester alhier. (2096)

VOORDEELIGE AANBIEDING

ter verspreiding van goede Boeken.

EERSTE STEL.

Eene verzameling van 146 Boekwerkjes die bij de uitgave gekost hebben *f* 41.47½ voor . . . . *f* ...

TWEEDE STEL.

1 Belijdenissen van den H. Augustinus. — 2 O[ver] het bestaan en het Instituut der Jesuiten. — 1 B[ij]dragen tot de Kerkelijke Geschiedenis in Duitschland in de 19e eeuw, of 1 Korte vroegpreken. — 2 Calista. Eene schets uit de 3e eeuw. — 3 Onze E[...]stelingen. Dichtbundel. — 4 Engelands rentmeesterschap. — 2 deelen van den Humorist. — 4 Levensgeschiedenis van den H. Thomas van Villenova. — 3 A[...] Nasporingen op geestelijk gebied. — 4 De Protestantsche Katholiek. — 2 Altieri, Redevoeringen. — 1 [...]berg, Tien overdenkingen, of 1 id. Twaalftal Leerredenen. — 2 Troost voor zieken en lijdenden. — 1 [...] Toeschouwer, 1857, 2 deelen. — 2 Waarheid en Liefde. 4 deelen Leesmuseum voor Katholieken van alle standen, 1853—56. Te zamen 39 Boeken, die bij de uitgave gekost hebben *f* 51.95, worden afgeleverd voor *f* 10.[...]

DERDE STEL.

3 Geertruida van Oosten. — 2 De giftbrief van [Ko]ning Karel. — 2 De historie van Heer Ranulf van [...]qui. — 1 Carolingische verhalen, of 1 De Wapens[mid] en zijn Zoon, 2 deelen. — 1 Magdalena van Vaerwyck. — 1 Mejufvrouw Leclerc. — 2 Palet en Harp. 4 Nederlandsche verhalen, v. d. Horst. — 1 Verhandeling over den Bijbel, J. M. Schrant, of 1 Der Ystoriën Bloeme. — 3 Het voorgeborchte. — 3 Hymnen en gebeden, van Nouhuys. — 4 Van Nouhuys, de H. [Ro]zenkrans. — 3 J. A. Alberdingk Thijm, Nederlandsche gedichte, 2e bundel. Te zamen 39 Boeken, die bij de uitgaven gekost hebben *f* 40.45, worden afgeleverd voor . . . *f* ...

Het voordeelige dezer aanbiedingen, zal ieder in het oog vallen, zoodat eene verdere aanprijzing overbodig wordt geacht.

Meer uitgebreide lijsten zijn op *franco* aanvragen te bekomen. — Bestellingen worden aangenomen bij C. L. VAN LANGENHUYSEN en zijne gewone Correspondenten.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.